

Tabel 5. Total N-belastning af de indre farvande¹⁾

Kilde:	1.000 t/år	kg N/ha vandareal
Danmark	80	21
Sverige.....	60	16
Atmosfære	60	16
Total N-belastning	200	53

¹⁾ Nettotilstrømningen af kvælstof fra Østersøen er af samme størrelsesorden som nettoafstrømningen til Skagerrak. Vedrørende belastningen af indre farvande og landbrugsarealernes bidrag på omkring 30 kg N/ha henvises i øvrigt til:

Miljøstyrelsen: Opgørelse af belastning fra land m.v. 1983.

G. Ærtebjerg: Årsager til iltsvind i Kattegat og Bælthavet. Vand og Miljø 2, 1985.

Vandkvalitetsinstituttet: Udviklingen i kvælstofabene fra dansk landbrug og konsekvenserne for vandmiljøet, 1984. Spec. appendix D.

Miljøstyrelsen: NPO-redegørelsen, 1984, spec. side 73-78, der angiver atmosfærisk nedfald på landarealerne til 20 kg N/ha.

C. Hagebro, et al.: Nitrate load/discharge relationships and nitrate load trends in Danish rivers. Miljøstyrelsen, 1983.

Limfjordskomiteen: Stoftransporter til Limfjorden, 1984. Nov. 1986.

De indre farvande er, jf. tabel 5, belastet med 200.000 t N, hvoraf de 80.000 t stammer fra Danmark. Forskellige undersøgelser af vandløbsoplande viser, at landbrugets andel i de N-mængder, der udledes fra vandløb i alle dele af landet, andrager omkring 30 kg N/ha. Landbruget bliver på dette grundlag ansvarlig for en total N-mængde i de danske farvande på (2,8 mill. ha à 30 kg N pr. ha) = 85.000 t, fordelt med ca. 30 pct. = ca. 25.000 t N til de ydre farvande og ca. 70 pct. = ca. 60.000 t N til de indre farvande.

I NPO-redegørelsen er opgjort, at i alt

260.000 tons N udvaskes fra landbruget. Kun de 85.000 t, svarende til $\frac{1}{3}$ af 260.000 t N, når frem til havet. Det skyldes, at der finder en betydelig nitratreduktion (afiltning) sted i undergrund og vandløb, inden vandet når ud i havmiljøet. Dette må være en erkendelse, der bør få indflydelse på Folketingets overvejelser vedrørende en omprioritering af miljøhandlingsplanen!

På ovennævnte baggrund vil en reduktion af kvælstofudvaskningen på 127.000 t (52.000 t) fra landbruget give de i tabel 6 anførte reduktioner i udledning til havet.

Tabel 6. Reduktion af N-udvaskning og -udledning, 1.000 t N

	Hele landet	Indre	Ydre
Reduktion af N-udvaskning.....	127 (52)	67 (27)	60 (25)
Reduktion af N-udledning til havet (33 pct.)	42 (17)	22 (9)	20 (8)

Konklusionen af foranstående bliver, at i forhold til havmiljøets samlede belastning med kvælstof vil en formindskelse af N-udvaskningen på 127.000 t (52.000 t) fra landbruget kun reducere kvælstofbelastningen i

de indre farvande med 22.000 t N (9.000 t N) svarende til $(22.000 \times 100) : 200.000 = 11$ pct. (5 pct.). Sidstnævnte procent vil blive forhøjet til 6 pct., hvis der gennemtvinges en undergødsning på i alt 88.000 t N.